

Ägarstyrning och uppsikt av kommunens verksamhet som bedrivs av andra juridiska personer, verksamhetsår 2020

Målgrupp och definitioner.....	1
Bakgrund.....	1
Aktuella juridiska personer.....	4
Uppsikt.....	4
Helägt eller delägt kommunalt bolag	4
Helägt kommunalt bolag	5
Delägt kommunalt bolag	5
Kommunalförbund	6
Gemensam nämnd.....	6
Leda och samordna.....	6
Uppsikt för kalenderår 2020	7

Målgrupp och definitioner

Målgrupp för detta dokument är ledamöter i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, bolagsstyrelsen, deltagare vid ägarsamråd och beredande tjänstepersoner.

Bolagsordning innehåller företagsnamn, verksamhet och andra grundläggande bestämmelser för ett aktiebolag.

Ägardirektiv anger ägarnas direktiv riktat till det specifika bolaget för att driva verksamheten.

Särskilda ägardirektiv anger ägarnas ytterligare krav och mål för ekonomin och verksamhetens utveckling.

Bakgrund

Kommunala angelägenheter

En kommun får lämna över skötseln av kommunala angelägenheter till¹:

- Kommunalförbund,
- Gemensam nämnd,
- Kommunala bolag (med de begränsningar som framgår av lag),
- Stiftelser (med de begränsningar som framgår av lag),
- Föreningar (med de begränsningar som framgår av lag),
- Privata utförare (med de begränsningar som framgår av lag),

¹ Kommunallag (2017:725) 3 kap 8-9 och 11-12 §§, 10 kap 1 §

om det inte i lag eller annan författning anges att angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd.

Uppsikt

Styrelsen ska ha uppsikt över²:

- Övriga nämnders verksamhet
- Gemensamma nämnders verksamhet
- Avtalsamverkan enligt KL 9 kap 37 §
- Kommunal verksamhet som bedrivs av helägt kommunalt bolag
- Kommunal verksamhet som bedrivs av delägt kommunalt bolag
- Kommunal verksamhet som bedrivs av kommunalförbund som kommunen är medlem i
- Kommunala stiftelser och föreningar som bildats för en kommunal angelägenhet

Kommunen ska utöver ovanstående även kontrollera och följa upp verksamhet som överlämnats till *privat utförare* (KL 10 kap 7-9 §§). Uppföljningen av privata utförares verksamhet behandlas inte i detta dokument utan sker inom kommunens ordinarie uppföljning av nämndernas verksamhetsplan och budget.

Helägda och delägda bolag

Styrelsen ska i årliga beslut för varje helägt och delägt aktiebolag pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.³

Styrelsen ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att nedanstående krav är uppfyllda i fråga om helägda aktiebolag.⁴

Fullmäktige ska ha

1. fastställt det kommunala ändamålet med verksamheten,
2. sett till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen,
3. utsett samtliga styrelseledamöter,
4. sett till att det anges i bolagsordningen att fullmäktige får ta ställning till sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan de fattas,,
5. utsett minst en lekmannarevisor, och
6. sett till att bolaget ger allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.⁵

Innan skötseln av en kommunal angelägenhet lämnas över till ett delägt kommunalt bolag, ska fullmäktige se till att bolaget blir bundet av ovanstående

² Kommunallag (2017:725) 6 kap 1 § (med definitioner i 10 kap 2-6 §§).

³ Kommunallag (2017:725) 6 kap 9 §.

⁴ Kommunallag (2017:725) 6 kap 10 §.

⁵ Kommunallag (2017:725) 10 kap 3 §.

villkor för helägda aktiebolag i en omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt. I delägda kommunala bolag som inte omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), ska fullmäktige verka för att allmänheten ska ha rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap. tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen.⁶

Till lekmannarevisor i hel- eller delägda kommunala bolag ska fullmäktige utse någon av de revisorer som valts för mandatperioden.⁷

Stiftelser och föreningar

Punkterna 1-4 och 6 ovan avseende helägda bolag gäller också när kommunen ensam bildar en stiftelse för en kommunal angelägenhet. Fullmäktige ska även utse minst en revisor i en sådan stiftelse.

Bestämmelserna för delägda bolag gäller också för en förening där kommunen bestämmer tillsammans med någon annan och för en stiftelse som kommunen bildar tillsammans med någon annan för en kommunal angelägenhet.

Det som anges om bolagsordningen för helägda bolag ska vid tillämpningen för stiftelser och föreningar i stället avse stadgarna i en förening och stiftelseförordnandet eller stiftelseurkunden i en stiftelse.

Kommunalförbund

Ett kommunalförbund bildas genom att förbundsmedlemmarnas fullmäktige antar en förbundsordning. Vad förbundsordningen ska innehålla framgår av kommunallagen.⁸

Gemensam nämnd

En gemensam nämnds uppgifter ska närmare precisera i en överenskommelse mellan de berörda kommunerna.⁹

⁶ Kommunallag (2017:725) 10 kap 4 §.

⁷ Kommunallag (2017:725) 10 kap 5 §.

⁸ Kommunallag (2017:725) 9 kap 6 §.

⁹ Kommunallag (2017:725) 9 kap 22 §.

Aktuella juridiska personer

Kommunstyrelsen ska leda, samordna förvaltningen och ha uppsikt över den kommunala verksamheten som bedrivs genom följande juridiska personer:

Organisation	Företagsform	Ägarförhållanden 2020	Kommentar
Överförmyndarnämnden Mitt	Gemensam nämnd	Sundsvalls kommun, Timrå kommun, Ånge kommun och Nordanstigs kommun	
AB Timråbo	Kommunalt bolag	Timrå kommun 100%	
Timrå Vatten AB	Kommunalt bolag	Timrå kommun 100%	Äger 18% i MittSverige Vatten och Avfall AB
Wifsta Water AB	Kommunalt bolag	Timrå kommun 100%	
Midlanda Centrum AB	Kommunalt bolag	Timrå kommun 100%	
Midlanda Fastigheter AB	Kommunalt bolag	Sundsvalls kommun 84%, Timrå kommun 16%	Äger 100% i Midlanda Flygplats AB
ServaNet AB	Kommunalt bolag	Sundsvall Elnät AB 67%, Härnösand Energi & Miljö AB 17%, Ånge kommun 5%, Strömsunds kommun 4%, Ragunda kommun 2%, Timrå kommun 5%	Under 2020 har ägarbilderna förändrats då Bergs Tingslags Elektriska AB sålt sin andel i bolaget.
Medelpads räddningstjänstförbund	Kommunalförbund	Sundsvalls kommun, Ånge kommun, Timrå kommun ca 14%	
Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland	Kommunalförbund	Sundsvalls kommun, Härnösands kommun, Örnsköldsviks kommun, Kramfors kommun, Sollefteå kommun, Ånge kommun, Timrå kommun ca 7%	

Uppsikt

Helägt eller delägt kommunalt bolag

För ett helägt bolag finns bolagsordning¹⁰, ägardirektiv och vid behov särskilt ägardirektiv. För ett delägt bolag finns aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv. Samtliga dokument är fastställda av kommunfullmäktige. Nedan

¹⁰ För kommunens helägda bolag Timråvatten AB är även bolagsordningen för dess dotterbolag MittSverige Vatten och Avfall AB fastställd av kommunfullmäktige, pga. att det är beslut av principiell betydelse

TIMRÅ KOMMUN
Kommunledningskontoret

anges vad som har definierats som ”kommunala ändamålet” och ”kommunala befogenheterna” och var det finns i styrdokumentet för varje juridisk person:

Bolag	Kommunala ändamålet	Kommunala befogenheterna
AB Timråbo	Bolagsordning 3-4 §§. Ägardirektivet p 5-6.	Bolagsordning 3-5 §§. Ägardirektivet p 1, 2, 3, 8 och 10.
Timrå Vatten AB	Bolagsordning 3-4 §§. Ägardirektivet p 5-6.	Bolagsordning §§ 3-6. Ägardirektivet p 1, 2, 3, 7 och 9.
Wifsta Water AB ¹¹	Bolagsordning 3-4 §§.	Bolagsordning 3-6 §§.
Midlanda Centrum AB	Bolagsordning 3-4 §§. Ägardirektivet p 5-7	Bolagsordning 3-6 §§. Ägardirektivet p 1, 2, 3, 9 och 11.
Midlanda Fastigheter AB	Bolagsordning 3-4 §§. Bolagsspecifika ägardirektiv	Bolagsordning 3-6 och 17 §§. Bolagsspecifika ägardirektiv
Servanet AB	Bolagsordning 3-4 §§. Ägardirektivet p 5-6.	Bolagsordning 3-5 och 17 §§. Ägardirektivet p 1, 2 och 12.

Helägt kommunalt bolag

Bolag	Kommunala ändamålet	Styrelse- ledamöter	KF beslut principiell och större vikt	Lekmanna- revisor	Insyn
AB Timråbo	Bolagsordning KF 2014 § 197, Ägardirektiv KF 2019 § 189, Särskilt ägardirektiv KF 2016 § 126	KF 2018 § 236	Bolagsordning § 5	KF 2018 § 244	Bolagsordning § 16 , ägardirektiv p 4 (dock ej allmänheten)
Timrå Vatten AB	Bolagsordning KF 2013 § 43, Ägardirektiv KF 2019 § 190	KF 2018 § 244	Bolagsordning § 6	KF 2018 § 225	Ägardirektiv p 4 (dock ej allmänheten)
Wifsta Water AB	Bolagsordning KF 2014 § 198	KF 2018 § 242	Bolagsordning § 6	KF 2018 § 226	Bolagsordning §16 (dock ej allmänheten)
Midlanda Centrum AB	Bolagsordning KF 2020 § 105, Ägardirektiv KF 2020 § 106	KF 2018 § 238	Bolagsordning § 6	KF 2018 § 229	Bolagsordning §16 (dock ej allmänheten)

Delägt kommunalt bolag

Bolag	Kommunala ändamålet	Bolags- ordningen	Styrelse- ledamöter	KF beslut principiell och större vikt	Lekmanna- revisor	Insyn
Midlanda Fastigheter AB	Bolagsordning KF 2013 § 61, Bolagsspecifika ägardirektiv KF 2015 § 11	Bolags- ordning KF 2013 § 61	KF 2018 § 239	Bolags- ordning § 6	KF 2014 § 174	Bolagsspecifika ägardirektiv p 4 (dock ej allmänheten)
Servanet AB	Bolagsordning KF 2020 § 80, ägardirektiv KF	Bolags- ordning KF 2020 § 80	KF 2018 § 249, ersättare	Bolags- ordning § 17		Ägardirektiv p 3 (dock ej allmänheten)

¹¹ För närvarande finns inte behov av styrning genom ägardirektiv eller särskilt ägardirektiv

2020 § 78					

Kommunalförbund

Kommunalförbund	Förbundsordning
Medelpads räddningstjänstförbund	KF 2014 § 123
Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland	KF 2018 § 59

Årsredovisning och revisionsberättelse avseende 2020 har inkommit från Medelpads räddningstjänstförbund och har behandlats av kommunfullmäktige i april 2020. KF antog i februari 2020 dokumentet Ägaruppdrag Medelpads Räddningstjänstförbund 2020-2023.

Kollektivtrafikmyndigheten har inkommit med årsredovisning och revisionsberättelse avseende 2020. Dessa behandlas av kommunfullmäktige i maj 2021.

Gemensam nämnd

Organisation	Kommunala ändamålet	Nämndsleda möter	Avtal	Allmänna handlingar offentliga
Överförmyndarnämnden Mitt	Reglemente KF 2012 § 154	Ledamöter KF 2018 § 209	2019-01-01–2022-12-31, KF 2018 § 184	Enligt bestämmelser för övriga kommunala nämnder

Årsrapport 2020 har inkommit från Överförmyndarnämnden Mitt men Sundsvalls kommuns revisorer har ännu inte inkommit med någon granskningsrapport. Kommunfullmäktige i Timrå behandlar ärendet efter sommaruppehållet.

Leda och samordna

Ägarsamråd ska genomföras minst en gång per år för verksamhetsuppföljning föregående år och krav för kommande verksamhetsår. Vid det tillfället genomförs en uppföljning av verksamheten föregående år med utgångspunkt för det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna enligt bolagsordning, ägardirektiv och eventuellt särskilt ägardirektiv. Krav på kommande verksamhet kommuniceras utifrån ägarkommunens verksamhetsplan och ägarkommunernas aktieägaravtal och verksamhetsplaner. Eventuella revideringar av ägardirektiv och särskilda ägardirektiv beslutas av kommunfullmäktige och delges sedan bolaget som tar hänsyn till kraven i kommande verksamhetsplanering och budgetering.

Under verksamhetsåret 2020 har ägarsamråd genomförts i april med AB Timråbo och i maj med Timrå Vatten AB. Två ägarsamråd har genomförts med Överförmyndarnämnden Mitt. Två ägarsamråd har genomförts med Medelpads

Räddningstjänstförbund. För de delägda bolagen har inget ägarsamråd skett då det är Stadsbackens (Sundsvalls kommuns bolag) ägarstyrning som gäller för dessa.

Uppsikt för kalenderår 2020

Underlag för bedömningen är protokoll till KF 2020 och KS 2020, som visar om händelser av principiell betydelse eller annat krav har beslutats, lekmannarevisorernas granskningsrapport eftersom de i sitt uppdrag ska föreslå KF om eventuell åtgärd samt text som varje juridisk person har lämnat till kommunens årsredovisning.

Bolag	Kommunala ändamålet	Kommunala befogenheterna	Förslag till KF om åtgärd
AB Timråbo	Ja	Ja	Nej
Timråvatten AB	Ja	Ja	Nej
Wifsta Water AB	Ja	Ja	Nej
Midlanda Centrum AB	Ja	Ja	Nej
Midlanda Fastigheter AB	Ja	Ja	Nej
ServaNet AB	Ja	Ja	Nej

AB Timråbo

I oktober 2020 beslutade KS om markanvisningsavtal med AB Timråbo för byggande av cirka 30 hyreslägenheter i Söråker.

Revisorernas granskningsrapport innehåller inga förslag till KF eller KS att vidta åtgärder. Lekmannarevisorn bedömer att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, och bedömer därtill att bolagets interna kontroll är tillräcklig. I den särskilda granskning som revisorerna genomfört utifrån sin revisionsplan 2020, bedöms att målstyrningen och den interna kontrollen behöver tydliggöras och förstärkas. Detta omnämns också i bolagsstyrningsrapporten för 2020. Egen text till kommunens ÅR visar inte på något som överskrider kommunala ändamål eller befogenheter.

Timrå Vatten AB

KF beslutade i april 2020 om utökad borgensram för Timrå Vatten AB. KS har i december 2020 beviljat bolaget bibehållen checkkredit under 2021.

Revisorernas granskningsrapport innehåller inga förslag till KF eller KS att vidta åtgärder. Lekmannarevisorn bedömer att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, och bedömer därtill att bolagets interna kontroll är tillräcklig. Egen text till

kommunens årsredovisning visar inte på något som överskrider kommunala ändamål eller befogenheter.

Wifsta Water AB

Bolagets verksamhet har varit vilande. Ärende om avveckling/fusionering av bolaget behandlades av KF i oktober 2020.

Midlanda Centrum AB

I juni 2020 beslutade KF om ny bolagsordning samt ägardirektiv för Midlanda Centrum AB. Bolaget ska aktivt bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål genom att äga, förvalta, exploatera och utveckla fastigheter för industri och näringsliv, byggbar mark för bostäder samt infrastruktur för tillväxt. Ett aktieägartillskott och ett långfristigt lån beviljades av KF i november 2020. Ett namnbyte till Timrå Invest AB godkändes av KF i november 2020.

Revisorernas granskningsrapport innehåller inga förslag till KF eller KS att vidta åtgärder. Lekmannarevisorn bedömer att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, och bedömer därtill att bolagets interna kontroll är tillräcklig. Egen text till kommunens årsredovisning visar inte på något som överskrider kommunala ändamål eller befogenheter.

Midlanda Fastigheter AB

KF har beslutat om investeringsnivå samt aktieägartillskott. I maj 2020 beslutade KF om underskottstäckning i Midlanda Fastigheter AB i form av ett villkorat aktieägartillskott.

Lekmannarevisorerna har i sin granskningsrapport för år 2020 bedömt att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig. Revisorernas granskningsrapport innehåller inga förslag till KF eller KS att vidta åtgärder. Egen text till kommunens årsredovisning visar inte på något som överskrider kommunala ändamål eller befogenheter.

ServaNet AB

Enligt ägardirektiv ska bolaget vara behjälpligt med att uppfylla målen i ägarkommunens bredbandspolicys och samordna utbyggnadsprojekt av fibernätet. Ägarandelen för Timrå är liten. Årsredovisning och revisionsberättelse för 2020 har inkommit och behandlas av KF i maj eller juni 2021.

Bergs kommun har avvecklat sin ägarandel i ServaNet AB och KF beslutade i oktober 2019 att utnyttja kommunens hembuds rätt att köpa aktier i bolaget. Timrå kommun fick rätt till aktier i proportion till sin ägarandel, vilket innebar fem aktier av de 90

TIMRÅ KOMMUN
Kommunledningskontoret

som försåldes. Under 2020 har nya dokument i form av aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv reviderats utifrån den nya ägarbilden.